

HALAS ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közművelődési közlöny. Megjelen minden szombaton.

<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: K.-K.-Halason, I. tized, fő-utca 18 sz. a. ide intézendő minden küldemény. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Előfizetési díj helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 4 frt. Negyed évre 1 frt. Fél évre 2 „ Egy szám ára 10kr.</p>	<p>Elővezethető a lapra: a szerkesztői s kiadóhivatalban, I. tized fő-utca 18. sz. a., valamint özvegy Nyáry F.-né úrnő könyvkereskedésében. Egyes példányok 10 kr-ért ugyanott kaphatók.</p>	<p>Hirdetmények és nyilvtéri közlemények jutányosan számíttatnak. Hivatalos, úgymint: városi, bírósági 3 frt, egyházi, egyleti, társulati hirdetmény minden egyes beiktatása 2 forint. Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.</p>
---	--	--	--

A képviselőtestület 19-ik közgyűlése.

Már reggel 7 óra után a városház folyosóján csoportosuló képviselők tömege előre sejtetni engedé a nagy küzdelmet, melynek színhelye a tanácsterem leend. Két különösen fontos tárgy: az 1889-iki költség-előirányzat s a nehéz anyagi körülmények közt tengő tanítók fizetésének felemelése iránti határozathozatal került szőnyegre. Nyolcz óraker megcsendült a városházi kis harang s a város atyái fontos hivatásuk tudatában méltó komolysággal foglalták el helyeiket a tanácsteremben. Kis vártatva megjelent a tanács is élükön a polgármester és főjegyzővel.

Vári Szabó István polgármester a közgyűlést megnyitván, kijelölte a jegyzőkönyv hitelesítésével megbizandókat s azután a következőkben terjeszti elő jelentését a mult évről: (Megjegyezzük, hogy mi a tárgyak tömegénél fogva csak kivonatosan tüntetjük fel az adatokat.)

1. Beadvány volt összesen az elmúlt évben 14,107 darab, ezek közül elintéztetett 14,098 db., elintézetlenül maradt 9 db.

A közegészségi állapot türethetőnek jelezhető, a trachoma idejében localizáltatván nagyban nem terjeszkedhetett.

Népesedési mozgalom: született 653, elhalt 498, az elmúlt év végével volt 16,370 lakos.

Tanköteles volt összesen 2414, az iskolákat látogatta 1107 tanuló.

A mult évi összes adóhátralék 30,625 frt 3 1/2 krt tesz.

Állat-állomány: ló 2823 darab, szarvasmarha 12,213 darab, juh 37,526 drb, sertés 5861 drb, számár 111 drb.

Levágatott az év folyamán szarvasmarha 369 drb, borjú 198 drb, birka 2406 drb, bárány 798 drb, sertés 841 drb.

2. Az ismeretlen telekkönyvi tulajdonosok jelentkezésére vonatkozó bírósági végzés felolvastatván tudomásul vétetett.

3. Polgármesternek a városi irnokok alkalmazása tárgyában tett előterjesztése folytán feljogosítja a képviselőtestület a városi tanácsot a netán szükségességeknek mutató irnoki helyettesítések eszközzésére.

4. A pénztárak vizsgálata tekintetében bejelenti polgármester, hogy azokat az év folyamán több ízben megvizsgálván mindent a legnagyobb rendben talált. Ezzel kapcsolatosan felemlíti a főispán úr ő méltósága által folyó hó 17- és 18-án eszközölt vizsgálatot is.

5. A behajthatlan adók törlése iránti szakosztályi javaslat felolvastatván, Gál Lajos képviselő indítványára határozatott: utasítsák az adóvégrehajtó a hátralékoknak minden év elején való behajtására.

6. Felolvastatott Halas város 1889. évi költségvetési előirányzata. Gál Lajos képviselő felszólal először alaki tekintetben, kéri az egyes címek után az összegezést, valamint az előző évi előirányzati összeg rovatainak előre tételét; majd az erdészetre vonatkozólag a rőzse, vadkörte, gubacs és makkoltatásra vonatkozólag, nemkülönben a fehértői kert és a méhészetre vonatkozólag intéz kérdést, miután ezen tételek az illető rovatok alatt fel nem találhatók.

Ezután kérdést tesz a pótdó tekintetében, az intési és végrehajtási díjak hova fordítása iránt, a közlegelő költség tárgyában, a kiadások közt szereplő, építészeti pénztárt illető boltokra s a toloncz költségekre nézve. Mindezen kérdések és felvetések előadó főjegyző által megválaszolatván, ismeretes humorával vádolja a polgármestert, hogy a századok bűnét egy év alatt akarja helyrehozni s a jövőnek már nem akar semmi dícsőséget hátra hagyni. Polgármester

tiltakozva kijelenti, hogy ő csak azt hajtja végre, a mit a képviselőtestület megszavaz.

Ezután Gózon képviselő emel szót a vadászok ellen, mire nézve őt előadó a vadászati törvényre való utalással megnyugtatta. Tóth János képviselő kéri a négy szakosztálynak a költségvetési előirányzatra vonatkozó véleményét felolvasni. Kérdést intéz a segédszemélyzet fizetésénél a tavalyinál mutatózó 780 frtnyi többlet iránt. Előadó felvilágosítja hogy az a rendőri fogalmazó fizetése s egyéb átosztások következtében lett szaporitva. Az építkezési előirányzatot sokalja, kérdést tesz a világitási költségekre vonatkozólag. Főjegyző tárgyilagos válasza után Gál Lajos képviselő emel szót s kéri jövőre a végrehajtási költségeket pénztári bevételek és kiadások közé felvételni, ezután újból Tóth János képviselő emel szót, indítványozza a rendkívüli kiadásoknak a tavalyi alapon való meghagyását. Tanács József képviselő kérdést intéz, hogy mely rovat alatt szerepelnek a mázsaház felépítési költségei? Főjegyző abbeli felvilágosítása, hogy a rendkívüli kiadásokból, megnyugtatta. Ezután jónak látná Tanács képviselő ha az egyes utcák világitására még vagy 500 frt megszavaztatnék, mi azonban a képviselők részéről hangos visszatetszéssel fogadtatott. Mészöly István képviselő a kertész fizetését helyesebbnek tartaná a kertészet cím alatt kiintéztve látni nem pedig a segéd személyzet rovatában. Polgármester megnyugtatta az iránt, hogy jövőre oda fog áttételni. Tanács képviselő újlag felveti a világitás kérdését, mire Gál Lajos képviselő válaszol; kívánatosnak tartaná ugyan ha egy pár lánngal több volna a városban legalább jobban láthatnánk a nagy sötétséget a mit még megvilágitani kellene, de tekintve a mai pénzügyviszonyokra nem tartja még ma teljesen nélkülözhetlennek.

Ezután polgármester kérdést intéz a köz-

TÁRCZA.

LILLÁNAK!

Az az első kézzesorítás
A mit adtam, a mit kaptam...
Az a csók, mely elikamlott
Egy ábrándos pillanatban,
Az a forró ölelés — mely
Annyiszor vont hozzám téged,
Az a hozzám mély tekintet
A mi szemeimben égett,
Az a sok szerelmes levél
Soraikban anynyi érzés:
Lángoló vágy, gyilkoló kín,
Szívzakadás, kebelvérzés,
És azok a forró könyvek!
Mind nem gilt már a mióta
Megnéztem a — telekkönyvet!

Miért pisze az öcsém.

— Eredeti tárcza, írta Fekete A. —

A boltos Bergert, a feleségét, 12 éves fiukat Gábort és a cselédjüket Kalmár Borecsát kegyetlenül meggyilkolták. Ezt a rémes hírt hozta hozzánk Tóth Sándor volt megyei káplár. Reggeli 7 óra mult, mikor hozzánk beállított. Éppen reggelinél ültünk. Elöttem már egybeköltve feküdtek könyveim, mert siettem az iskolába. Tóth Sándor arca nagyon komoly volt. Olyan mély, vastag hangon köszönt! Nem jött közelebb az asztal felé, hanem ott állt meg az ajtó mellett és csak annyit mondott, hogy borzasztó rabló-

gyilkosság történt az éjjel. A Bergeréket meggyilkolták.

Halálszín sápadtság ült mindnyájunk arcára. Anyám nagyot sikojtva dőlt hátra karosszékeiben és szemeit meresztgetve kapkodott levegő után. Apám a cseléd nevét kiabálta, hogy gyorsan eczetet hozzon, mialatt édes anyámnak halálszín arcát mosogatta hideg vízzel. Én is meg a kis öcsém is felugraltunk az asztaltól, és futottunk anyánk közelébe, ahol olyan fájdalmas sirást vittünk végbe, hogy anyánk tán ettől ébredt föl aléltóságából. Alig hallható hangon mondta: „ne sirjatok édes gyermekeim, mindjárt jobban lesztek!”

És csakugyan jobban lett. Mikor egészen magához tért, kezeit tördelve mondogatta „hihetetlen... hihetetlen... Hisz még az este beszélgettem Bergerével.”

— De úgy van ténsaszszony. Onnan jövök, — mondja bánatos hangon Tóth Sándor, — tele van az udvarjuk kíváncsi emberekkel. Már bent van náluk a járásbíró úr, meg a doktor urak is. Beszélnek, hogy úgy hajnalban történhetett az eset.

Az utcán mindenki a borzasztó tragédiáról beszélt. Az iskolás gyerekek közül többeket az úton szembetaláltam, a kiktől megtudtam, hogy nem lesz iskola, és hogy mi ennek az oka.

Az egész napon nyugtalan izgatottság vett rajtam erőt.

Otthon anyám megtiltotta, hogy az esetről beszéljünk. Félrebujtam az öcsémmel és a képzelet rémes festékével rajzoltuk egymás elé a gyilkosság véres részleteit. Mintha csak láttuk volna a gyilkosok kezében villogni az élesre fent, fonyes szerkerézt.

Máskor estszürkület beálltával ki szoktunk menni

öcsémmel a többi gyerekek közé az utcára játszani, de most otthon szépen meglapultunk.

A szoba homályában az egész gyilkosság képe előttem lebegett. Olyan jól esett, mikor a gyertyát meggyújtották!

Vacsora után apánk kedélyeskedni, tréfálódzni kezdett velünk, hogy némileg kiütze belőlünk a félelmet. Mert bágyadt arcunkról könnyen leolvasható volt a félelem.

Öcsémet nagyon elkényeztette atyám. A mióta gagyogni kezdte a szót, minden este magához vette az ágyba és ott játszott vele, a míg csak elaludt. Így én rendszeren egyedül feküdtem.

De most lefekvés előtt borzasztó félenkség szállott meg. Minden áron követeltem az öcsémmel való együttlétet. Nagy csomó csukor és egyéb igéretet árán vásárolta meg atyám öcsémnek elhatározását, hogy mellém feküdt.

Mikor a gyertyát eloltották, mélyen lenyomtam szemeimet, s kifáradva a napi kedélyizgalmaktól, csakhamar elaludtam.

Nem sokáig alhattam, mikor egyszerre csak Hektorunk irtózatosságonitását s nyomban utána a külső ajtó fessegetését hallom. Beakartam rohanni a nyitott ajtón szüleim hálószobájába, de az ijedtség teljesen mozdulatlaná tette tagjaimat.

Nem mult egy pillanat és három kormos képű, fölfegyverzett rabló lépett be az ajtón. Az egyiknek, a ki legelőször lépett be tolvajlámpa volt a kezében. Ketten sebesen szüleim szobájába rohantak, míg a harmadik nálunk maradt és egyenesen ágyunkhoz tartott. Főlenk hajolt és nézte, hogy alszunk-e. A gazembernek pálinkától bűzös leheletét mint valami gyilkos mérgét szivtam be tudómba. Szempilláimat erősen leszorítva tartottam.

2-dik szám.

gyűléshez, hajlandó-e a költség előirányzatot úgy a mint van, vagy pedig Tóth János képvis. indítványával elfogadni? Mire az 1889. évi költségvetés Tóth János képvis. módosítványával a IX-ik fejezetben foglalt rendkívüli változó kiadások 4434 frt 60 kr helyett a tavalyi vagyis 2320 frt 91 kr alappal lett elfogadva.

Ezután dr. Babó főjegyző emel szót: 1-ször hogy a szegényügyhöz szükséges rendezéssel maga a tanács bizassék meg, mi helyben is hagyatott; 2-szor pedig egy kád- és gőzfürdőnek létesítése iránt, csak arra kéri a közgyűlést, jelentsék ki, hogy közegészségi szempontból egy fürdő szükségese fenforog. Gál Lajos képvis. nem látja elégségesnek a pusztá kijelentést, mire Tanács képvis. és többek ellenzése folytán visszavonja előadói indítványát.

Déli 12 óra lévén, a gyűlés folytatása délután 3 órára ífuztetett ki.

Folytatás: Délután bár már kevesebb számmal gyűltek össze a képviselők, mégis úgy látszott az ülésnek nehezebb részére jutottunk.

7. A felolvasott az 1887-ik évi közpénztári számadásra hozott megyei határozat tudomásul vétetett.

8. Ugyazint az 1887-iki kórházi számadásra hozott megyei határozat is.

De most jön a java! . . .

9. A tanítók fizetésjavítás iránti kérvénye, támogatva az iskolaszék előterjesztése által, a négy szakosztály véleménye kíséretében felolvasatván, dr. Babó Mihály főjegyző hivatkozva az 1848-iki XX. t. cikkre, melynek értelmében az iskolai kiadások, költségek a közálladalmi költségekből fedezendők; hivatkozva továbbá báró Eötvös József nyilatkozatára, ki az akkori időkben is, de később 1867-től haláláig a közoktatásügy élén állott, végül felemlíti azt, hogy az élelmi cikkeknek és egyéb szükségleteknek folyton emelkedő ára dacára, a köztügy eme fontos tényezőinek, gyermekeink nevelőinek fizetése máig is azon fokon áll, melyen ezelőtt 28 évvel állott. Meleg szavakkal kéri a közgyűlés támogatását, szemük elé tárva azon elvitázhatatlan alapigazságot, hogy a megélhetés és anyagi gondokkal küszködő ember, a legjobb akarat mellett sem lehet képes a közzjót úgy előmozdítani, mint a mint azt gyermekeink értelmi fejlődésében látni szeretnénk. Ebből kifolyólag indítványozza, hogy nem ugyan a tanítók kérvényéhez képest, de a négy szakosztály véleményéhez képest szavazzassék meg a fizetés emelés. A mi tekintve, hogy a mai napig 5 évet betöltött tanítók fizetésének 500 frtig leendő felemelését s minden ezután belépőnek a betöltött 5 év mulva

Hogy a másik szobában ezalatt mi történt, nem tudom. Szüleimnek a meglepetés első perce valószínűleg egészen elvette a hangját, mert csak a rablókat hallottam a mint pénzt követeltek. Az egyik többször mondogatta: „jó erősen kötözd meg őket!“

Atyám fájdalomtól reszkető hangon ígérte, hogy mindenét odaadja, csak családjá életét kíméljek meg. Anyám hangos rimánkodását egy tompa ütés tettenémává. Hallottam a zuhanást, mire atyám a gette néhává. Hallottam a zuhanást, mire atyám a gette néhává. Hallottam a zuhanást, mire atyám a gette néhává.

Erre atyám és rablók között erős tusa támadt. Atyám segítségért kiabált, de olyan elhaló, olyan fojtogatott hangon, hogy már én is csak alig érthetem meg szavát. Mintha engem szólított volna! A fájdalomtól majd ketté repedt a szívem. Erősen lezárt szempilláim alul kitortek a könnyek.

Hirtelen elhatározás és elszánt bátorság váltotta föl tetlenségemet. Egy ugrással a földön voltam és csak úgy repültem az ablak felé s minden erőmet összeszedve összeszorított öklömmel akkorát ütöttem az ablaküvegre, hogy csörömpölve ezer darabokra hullott alá a cserepe, miközben torkomszakadtából kiabáltam: segítség, segítség!

Valószínűleg a nagy zajra és kiabálásra ébredt föl az ősém, mert olyan visitást és ordítást vitt véghez, hogy csak úgy rengettek belé a falak. Folyton apám nevét hangoztatta, a ki égő gyertyával a kezébe rohant be hozzánk és rémülten láttuk, hogy ősém orrából csak úgy ömlik a piros vér.

Az én öklöm is véres volt. Talán akkor lett véres, mikor erősen ráütöttem — az ablaküvegre.

Szegény ősém, azóta pisze az orrára! De mindegy, a rablókat mégis elijesztettem!

leendő felemelését czélozza, a jelen körülmények között nagyon is méltányosnak mondható. Gyulai képvis. elene szól. Tóth János képvis. életbevágó példával világítván meg a tanítók szomorú helyzetét, összehasonlitja a helyzetét a rosszul fizetett napszamoséval, ki lehetetlen, hogy szívesen dolgozzon gazdájának. Nem tartja helyesnek ott fővénykedni, a hol emberi és becsületbeli kötelesség méltányosnak lenni. A szakosztály indítványát elfogadja. Tanács képviselő szintén elfogadja. Gyulai képvis. oda nyilatkozik, hogy az a napszamos is a ki ezelőtt 80 krért dolgozott szívesen dolgozik ma 50 krért, a tanítónak is legyen elég a mit eddig kapott, ha pedig nem elégszik meg a fizetésével, menjen odább, majd lesz más helyette, ha pedig gyermekeink kiképzésére a kellő gondot nem fordítja, ugyis el lesz küldve. Dobó Menyhért képvis. elfogadja a szakosztály javaslatát s nem tartja a város-hoz méltónak ez esetben fővénykedni. Jakab Ferencz képvis. szintén elfogadja, id. Füle képvis. ellene szól, valamint Kozma Pál, Vass Molnár Antal, Szalay Sándor, Kúti Szabó Imre, id. Szűri képviselők is.

Dr. Babó Mihály erre egy megható beszédben emlékébe idézi a képviselőknek Kovács tanító nyugdíja ügyében kifejtett ellenkezését, s felkéri a képviselőtestületet, fogadják el a négy szakosztály javaslatát, már csak a város tekintélye iránti szempontból is; eléjük tárja, hogy az esetben, ha a tanítók kérésének leg-alább részben elég nem tétetik, az iskolaszék útján felsőbb helyen benyújtandó kérvényük által még talán súlyosabb kötelezettség vár Halas közönségére, ne engedjék a város reputációját mások gúnyja által sértetni, a mit fővénykedésük okvetlenül maga után vonna, s fogadják el a négy szakosztály javaslatát azon hozzáadással, hogy ez eset legyen az utolsó, s ha a tanítók ezzel sem érik be, úgy ez is vonassék meg tőlük! — Erre szót emel Bikády János képviselő és kijelenti: daczára annak, hogy ő is egyike volt a szakbizottság azon tagjainak, kik a felemelést ellenezték, mégis hajlandó a négy szakosztály indítványát azon módosítással elfogadni, hogy ez legyen az utolsó concessió, a mit a jegyzőkönyvbe is beiktatni kér. Polgármester ezután felhívja azokat, kik a módosított indítvány ellen voltak, keljenek fel. Miután csak 5-en voltak ellenkező nézetben, az indítvány szótöbbséggel elfogadottnak nyilvánított. Főjegyző köszönetet szavaz a képviselőtestületnek.

10. Vasúti pénztár költségvetése; valamint

11. az ipariskola költségvetése helyben-hagyólag tudomásul vétetett.

12. A felolvasott iskolaszéki tagok névsora egyhangú helyeslésre talált.

13. Felolvasatván a város beltelkei rendezésére vonatkozó vázrajz, a tanács végzésével együtt, az államépítészeti hivatalhoz felterjesztendőnek véleményeztetett.

14. A rendőrkapitányi jelentés felolvasatván, a szakosztályok s a tanács támogatására való tekintettel két közrendőri (bakter) állomás szervezése megszavaztatott.

15. A gyámpénztár mérlege felolvasatván, tudomásul vétetik s a felmentvény a közgyámnak megadatik.

16. Somogyi Zsuzsánna havi segély iránti kérelme belátás szerinti eljárás végett a tanácsnak átadatni rendeltetik.

17. Vass Vince nyilvántartási jegyző eleni vizsgálat ügyében határozni a tanács és polgármester lettek megbizva.

Végül Vári Szabó István polgármester három heti szabadságot kér, mi egyhangúlag megszavaztatott.

Még egyszer az új szövetkezetről.

Dr. Babó Mihály főjegyző úr a következő nyilatkozat közzétételére kér fel bennünket:

Nyilatkozat. A „Halas és Vidéke“ czimű helyi újság mutatóján számában „az új hitelszövetkezet“ felirású cikk utolsó részében ream történt hivatkozás és utalás folytán, az igazság érdekében, ki-nyilatkoztatni kötelességemnek tartom a következőket:

Igaz, hogy én mint ipartestületi jegyző, a gazdák és iparosok hitelszövetkezetére vonatkozólag több rendbeli hivatalos értesítést szereztem be, s ezek nagyobb része a megalakított fiók telepek működésének üdvös voltát igazolja; a vett értesítésekből mindazonáltal sem én, sem senki más jogosultságot nem méríthet annak állítására, hogy — mint az elől említett cikkben írva van — a „Halasi Híradó“-ban a szövetkezet ellen nyilvánított összes állítások ép oly alaptalanok, mint rosszakaratból származottak volnának. — Halas, 1888. szeptember 19-én.

Dr. Babó Mihály, városi főjegyző.

Szívesen adtunk helyt ezen nyilatkozatnak, mert elismerjük, hogy a tiltakozás tárgyát képező passus az eredetileg nagyobb terjedelemmel bíró cikk rövidítése alkalmával — elhamarkodásból — jutott dr. Babó úr nevével kapcsolatba. Saját meggyőződésünk és biztos tudomásunk alapján azonban fentartjuk magunknak abbéli kijelentésünket, hogy a „Halasi Híradó“-ban a szövetkezet ellen nyilvánított összes állítások a mennyiben azok a „Hírlap“ szerkesztőjétől erednek, ép oly alaptalanok, mint a minő rosszakaratból származottak.

Zseny József úrnak a „Híradó“ 32-ik számában közzé tett cikkét csak annyiban érintjük, a mennyiben az a bekezdést és befejezést mellőzve, teljesen a „Budapesti Hírlap“-ból van merítve, minek beigazolására van szerencsénk még június hó elején megjelent 5-ik számú értesítőnkől a következőket közzé tenni:

„A „Budapesti Hírlap“ már régebben állást foglalt az országos szervezettel bíró szövetkezetek ellen, azért, — mert azon téves hitben él, hogy azon budapesti szövetkezet, a mely minden vidéki szervezet nélkül vidékekről is egyes tagokat gyűjt, és azon hitelszövetkezet, a mely vidéken szervezett közegekkel bír, mind egy elbírálás alá esik.

Nem lehet czélunk a nevezett lap gazdasági rovatvezetőjét, ez alkalommal alapos tévedéséről meggyőzni akarni: mert hasonló tájékozatlanság eloszlására sem terünk, sem időnk nincs, de arról is bírnunk már biztos tapasztalattal, hogy bár mily alaposan és kezzelfoghatóan bizonyítanók is be a két szövetkezeti mozgalom közti különbségek, a „Budapesti Hírlap“ munkatársa minden körülmények között a gróf Károlyi-fele megyei hitelszövetkezetet tartaná egyedüli üdvözítőnek. Lelke rajta! —

A szövetkezetünk május hó 13-án tartott közgyűléséről írva, Maróthit hívja segítségül annak ki-mutatására, hogy a befizetett tőke nem 7% osztalékkot kap. De mi azt hisszük, hogy szegény Maróthi nem oka annak, hogy az illető rovatvezető nem tudja azt, miszerint a szövetkezetnél, alapszabályai 5. §-a szerint, a tagok részjegyei heti 10 krral is törleszthetők, s nem tudja azt sem, hogy csak az egészben befizetett részjegyek részesülhetnek osztalékban és innen van az, hogy lehet és van olyan alaptőkerészlet befizetve, a melyik az évi osztalékban még nem részesül.

Azt is minden szövetkezeti tag tudja, hogy a buzaközvetítési üzletet mi a mult évi aratás után kezdtük meg és hogy kezdetben alig volt 1000—1200 zsákra szükségünk, a többi 4800 zsákot csak is az év utolsó negyedében és akkor is a szükséghez mérten, fokozatosan szereztük be, úgy, hogy ha a zsákok átlagos használati idejét akartuk volna számítani, alig esett volna a 6000 darab zsákra ket-havi használati idő; mi tehát a kopásért évi 30% irtunk le — már tudniillik Maróthi szerint.

Azt nehezményezi a t. rovatvezető, hogy a szövetkezet kereskedelmi osztálya adta a 7% nyere-menyt és nem a szövetkezet pénzüvelete.

Szövetkezetünk pénzüveletekkel ma még csak korlátolt üzletet csinál, mit az illető cikk írja ab-ból is megláthatott volna, hogy mérlegünkben a visszlezámitolás még nem szerepel; és ha alapszabályainkkal foglalkozni érdemesnek tartotta volna — még mielőtt mint kritikus lép fel — meggyőződött volna arról is, hogy a befizetett alaptőke csak apró kisebb részletekben folyván be, ma még a pénzüvelettel — tekintettel a szervezkedési korszakra — eredményt felmutatni korai kívánság lenne.

De másrészt az is bizonyos, hogy bármely társulatnál is nem azt keresi a részvényes tag, hogy melyik évben melyik üzletig ad nyere-menyt és osztalékkot, hanem azt, hogy általában a vállalat hoz-e hasznót? A befizetett tőke után van-e osztaléka?

Az ily kifogás tehát nem más, mint a kákán is göböt kereső rosszakaratu gémcsokodás.

A czeplédi részjegy-tulajdonosokra vonatkozólag mi csakis annyit mondhatunk, hogy ott megalakult a fióktelep, a tagok meg is választották maguk közül a fióktelep vezérégyéniségeit, de a mint tapasztaltuk; nem szerencsésen, mert azóta e telep stagnál, miről a szövetkezet mit sem tehet, mert minden fióktelep önmaga van jogosítva bizalmi embereit megválasztani — a mint ez Halason is történt, — az igazgatóság beleavatkozása nélkül. Meddig fog ez tartani Czepléden, nem tudhatjuk, hogy alkalmilag újra galvanizálódik ott is minden s a fióktelep hivatásának megfelelő útra fog térni, ha t. i. az alkalmas idő elérkezik arra, hogy vezér-egyéneit szerencsésebben megválaszthatja. Így hát a beiratási 1 forintok szöba sem jöhettek.

A mi pedig az ottani kiküldött korábbi foglalkozásának neveltségese tételét illeti, hivatkozom a

történelemből Cincinnatusra, kit az eke mellől hivtak a kormány élére. Épp úgy lehet az egykori borbély vagy khorista alkalmas ember idővel bármely állásra, mint első Napoleon, Gambetta és sok mások. Nem a származás, nem az első foglalkozás intézi az embert, hanem az ember intézi sorsát! A szellem útát tör magának a sötétségben, gyenge tollként elhárítja útjából a legerősebb sziklákat is, — a hét-köznapiság tétlenül bámolja s ha czélt érni látja, nem ritkán irigyli őt!

Most térjünk a „Hírlap“ 35-dik számára. Tisztelt collega! Ön csak spekulál, spekulál, — de rosszul spekulál. Mutatják számjait, mutatja az is, hogy nem tud megbarátkozni a szövetkezeti eszmével. Pedig akarja — nem akarja mégis meg kell előbb-utóbb. Hiszem, . . . hogy nem sokára. — Már hogy lehet olyan nagyot mondani, hogy a szövetkezet produkál 3432 forintnyi jövedelmet és 20,000 forintot elkölten egészen improduktív? Persze ön abban a hitben él, mint sok mások, hogy az az 1 forint beíratási díj az illető szövetkezeti meghatalmazotté. Hisz' ha ez így volna, nem polemizálnánk most együtt! Ha az a sok egy forint, a mit két és fél évi működésem óta bekasszáltam, mind az enyém lett volna, még Montefioreval is csak foghegyről beszélnek. Hát az a sok drága fuvar s egyéb költségek a szervezés és felállítás körül, a tömérdek nyomtatványok, az első évi helyiségbér, a berendezések, felszerelések stb. miből kerülne elő? Vagy azt hiszi, hogy levegőből is lehet fióktelepeket felállítani? Az ugyan megcsinál néha önkönnél, hogy hitsorsosai némelyike semmiből is tud teremteni, de hát annak a levét ki issza meg? Nem a közönség? vagy a hitelezők? . . . Egy országos szervezeti szövetkezetről, melynek ma már 200 fióktelepe van csak a hivatalos gépezetnél a központban: tisztí fizetések czimén kellene vagy 20,000 forintot előirányozni, míg a mint ön írja, nálunk egy évi tisztí fizetés czimén 5915 frt 31 krt raktak zsebre. Ebből láthatja, milyen takarékos igazgatóságunk, kik — bár már a harmadik éve, hogy fáradoznak a szövetkezetnek az egész országra való kiterjesztésén — mindaddig még egy krajczár honoráriumban sem részesültek! Azt persze ön nem képes felfogni, hogy akadáhatnak ilyen emberek is! Ezért kellene nekünk csak hazafias érzelmű keresztény emberek!

Térjünk rá mérlegünkön ön által czitált és soknak talált 11,189 frt 20 krra. Természetes nem dob-utcai tudakozó intézetről vagy váczikörüti sajtóboltról lévén szó — ezen összeg magában foglalja mindazon utiköltségeket s egyéb százkéteket, melyek a fióktelepek szervezői, s azok megalakításánál keletkeznek s kiküldetésük felmerülnek; ezenkívül az évi közgyűlésekre Budapestre felküldött s a vidéki fióktelepek érdekeit képviselőik számára kiadott utiköltségeket, valamint a fióktelepeknél irodahelyiségekért kiadott költségeket, továbbá az összes postaköltségeket, a telepeknél alkalmazott szolgai fizetéseket stb. Melyeknek egyike is, mint p. o. az évi rendes közgyűlésre feljött kiküldötték költségkiadása is a 200 fióktelepnel az eszközölt átvizsgálás és reducalás után is ezekre megy. Hozzá véve tehát a többi tetteket is, annak, ki a kiadások természetével tisztában van, positiót sem képez a hivatolt mérleg 11,189 frt 20 knyi összege. Ez tehát az a mit a „Halasi Híradó“-ban kifogásolt mérlegtételekre válaszolhatunk. S az kinek csak egy kis fogalma van egy, maholnap egy miniszterium terjedelmével bíró országos intézmény organikus vezetéséről, nem is fog ezeken megütöközni, mert tudjuk, hogy napjainkban még a Krisztus koporsóját sem őrzik ingyen, annál dicséretesebb igazgatóságunk nemes önfeláldozása, kik az anyagilag elnyomott keresztény társadalom érdekében önként lemondottak — mindaddig míg szövetkezetünk fel nem virágozand — fáradozásaik után kiérdemelt fizetésokról. — Ez legyen válasz a „Halasi Híradó“-ban a szövetkezet mérlege ellen intézett összes támadásokra!

V. K.

A Gazdák és Iparosok általános hitelszövetkezetének k.-halasi fióktelepe mult vasárnap, vagyis e hó 16-dikán mondatott ki megalakultnak. — A közgyűlés egy negyed 4 órakor vette kezdetét s tartott fél 6 óráig. A szövetkezet tagjain kívül nagyszámú érdeklődő közönség volt jelen, kik közül ez alkalommal is sokan csatlakoztak a népszerű eszméhez. A közgyűlést Vaniss Károly központi meghatalmazott nyitotta meg, bemutatván a központi igazgatóság képviselőit leérkezett Fűredy Ferencz igazgatósági tag urat, s felhívja a részvényeseket, hogy a választás megejtéséig egy adhoc elnököt válasszanak, mely tisztre egyhangulag Mészöly István úr lett kikiáltva.

Ezután szót emelt Fűredy Ferencz központi igazgatósági tag, ki is a jelenvoltagekat üdvözlölvén gyengélkedő egészségéért iránt kiméletet és elnézést kérve, gyakorlott szónoki tehetségre valló szép szabású beszédében kifejti a szövetkezet czélját s az előnyöket, melyeket a szövetkezet tagjai számára biztosít.

Megemlíti amaz ellenséges áramlatokat, melyek fennállása óta a mai napig folyton — de hasztalan — izgatnak ellene, mert azok a hazafias érzelmű kereszténység erélyén hajótörést szenvedtek s szövetkezetünk ma már minden hasontermészetű szövetkezetek sphéraját jóval felül-szárnyalta. Feltárja továbbá a szövetkezeti életnek fontos hivatását a gazdálkodás, ipar és kereskedelem terén, összehasonlítót példákat hozván fel, szavait lelkes éljenzés követte. Ezután Mészöly István úr átveszi az elnöki széket, s a napirendre térve felhívja a közgyűlést az elnök, pénztárnok és bizottsági tagok megválasztására. Elnökül egyhangulag Vári Szabó István polgármester, pénztárnokul Mészöly István urak lettek megválasztva. A betöltetni szándékolt alelnöki állás egy időre betöltetlenül hagyatván.

A kezelőbizottságba: Hodossy Pál, Kocsi Sándor, Banga István. Kuti Szabó Imre, Dr. Vataányi Sándor, Juhász V. Károly, Gyevi Mihály, ifj. Gaál István, Csapó Antal, ifj. Rádóczy Pál, Pusztay József és Kmeth Imre urak.

Az ellenőrzőbizottságba: ifj. Füle Antal, Papp Mihály, Krieger Kálmán, Fazekas József, Pethő József és Vili Imre urak lettek beválasztva.

Ezután megbizta a közgyűlés az ujonnan megválasztott bizottságot, hogy a központi megbizottal együtt egy alkalmas helyiséget béreljenek s a befizetések megkezdése iránt intézkedjenek.

Végül Mészöly István ideiglenes elnök lelkesítő szavakkal buzdítja a tagokat, hogy most már közös erővel azon legyenek, hogy a fióktelep úgy személyszámában, mint tőkében gyarapodjék.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Vily József, Hovanecsek János és Gyenizse Antal urak lettek felkérve. Egyéb tárgy nem lévén, a gyűlés feloszlott.

Este 8 órakor a nagy vendéglő éttermében az igazgató tiszteletére huszonöt terítékű bankett rendeztetett, honnét számtalan toasztok és eszmecsere után Fűredy Ferencz igazgató úr az éjféli vonattal Budapestre visszautazott.

Tehát most már megalakult a szövetkezet halasi fióktelepe is. Nem sokára az ígéretek beváltására kerül a dolog, s mint eddig képesek voltunk minden ellenkezést legyőzni, úgy ezután is képesek leendünk szavunkat beváltani! Most már a megválasztott bizottságoknak is kötelességében áll mindent elkövetni, hogy fióktelepünk minél tekintélyesebb és virágzóbb legyen!

Beiratkozni még mindig lehet a központi képviselőjénél: fő-utca 18-ik szám alatt Bornemissza féle ház.

IRODALOM.

Felhívás előfizetésre. Azt mondá irodalomtörténetünk atyja Toldy Ferencz a magyar énekirodalomról: „nincs irodalmunknak ennél kevésbé ismert ága.“ Ez ismeretlen ág művelését szándékoztam megkísérteni s Adalékok A XVI. s XVII. század Irodalomtörténetéhez cím alatt közrebocsátani, mely mű az 1711-ig magyar nyelven megjelent összes énekyűjteményeket (125) ismerteti, s az eredményt adja úgy, mint az illető gyűjtemény mondja. Így tehát az érdeklődő olvasó, vagy kutató, egy teljes hitelű forrást kap kezébe, — mely irodalmunkból mindaddig hiányzott, — s nem lesz kénytelen az ország különböző könyvtáraiba vándorolni, mert az adatokat itt együtt találja. Mivel azonban a 22 nagy oktáv nyomtatott ivre terjedő kötet kiadása tetemes költséget igényel, csak az esetben foghatok kiadásához, ha legalább 300 előfizető jelentkezik; ellenkező esetre beküldött pénzét ki-ki bérmentesen vissza kapja! Egy példány előfizetési ára 3 frt, a bolti ár magasabb lesz. Az előfizetési pénzeket nevemre (Gyoma, Bekésm.) utalványlapokon kérem küldeni. Beküldési határidő október 15. Peldányát ki-ki saját nevére czimzeten, bérmentve veendő. Gyoma, 1888. augusztus hó. *Kálmán Farkas.*

Az ifjúsági irodalom terén örvendetes jelenségként üdvözljük a „Magyar Ifjúság“ című lapot, mely most kezdődő VI. évfolyamában az eddiginél is terjedelmesebb, közleményekben és képekben gazdagabb füzeteket ad. Mindjárt a most megjelent I. füzetben Mikszáth Kálmán egy diák-novellája és

Borostyáni egy regényes elbeszélése kezdődik; aztán versek, természet-tudományi és történelmi czikkek következnek, melyek alatt Ábrányi Emil, P. Szatmáry Károly stb. nevei olvashatók. A „Kis Lap“-ból kinőtt gyermekek gyönyörűségüket fogják találni e változatos tartalmu szép ujságban, melyre új szerkesztője, dr. Radó Antal valóban nagy gondot fordít. Melegen ajánljuk a családapák figyelmébe. A lap ára egy-egy év-harmadra 2 frt. Előfizethetni a kiadóhivatalban (Budapest, Károly-körút 15.)

Törvényhatósági Naptár. Dr. Toldy László, Budapest főváros főlevéltárnoka, megrendelési ívet bocsátott ki a Törvényhatósági Naptár 1889. évi folyamára. Új vállalat ez, mely megérdemli az általános felkarolást. — Magyarország ezernyi ezer közigazgatási tisztviselője e naptárban — mely inkább törvényhatósági névtárnak volna nevezhető, ha naptári része nem volna — abban kimerítő és pontos kimutatását találja az ország összes közigazgatási hatóságainak s az összes tisztviselőinek. Kiváló előnye e munkának az, hogy abban a sokféle ágazó fővárosi tisztikarnak rendszeres beosztása és szintén teljes névsora lesz megtalálható. Ilyet valóban csakis oly ember állíthat össze teljesen és jól, a ki maga is ismeri a főváros közigazgatásának egész hálózatát. A mi pedig a művet bizonyos tekintetben a góthai almanachokhoz teszi hasonlóvá, az azon körülmény, hogy az ország közigazgatásának hordozóit arcképekben és életrajzokban fogja bemutatni. E naptár nagy terjedelme daczára, — mint halljuk 25 iv körül lesz — csak egy forintba fog kerülni. Valóban érdemes, hogy minden tisztviselő megszerezze azt. Kiállításának csinjáról kezeskedik az, hogy a „Pesti könyvnyomda-részvénytársaság“ fogja nyomtatni.

Adalékok.

Kivonat. (Patikai nyelven: *Subtractum*, papi nyelven: *Extractus*, kereskedelmi nyelven: *Surrogatum*, szeszgyárosok nyelven: *Quintessentia*.) — De ez egyik sem! — Az ember azt is lehetné, hogy valami vasúti vezényszó: *ki vonat!* mely az állomásfőnök által kiejtve valamely vonatnak *kipályaudvarbólútsát* czélozza. Pedig hát nem. Ez a válasz a „Halasi Híradó“-nak a „Tanárok szüretjé“-re.

Megvalljuk őszintén nem is volt alkalomszerű t. Juda collegánktól a tanárok szüretjét szeptember elsejére tenni, a mikor köztudomás szerint még savanyú a szőlő.

De azt szokták mondani a kik szeretik (mi ugyan nem) hogy: de jó nyári bor! Értik alatta hogy: *savanyú* . . . Most már csak az a kérdés ki fogja a levét meginni? Azok-e a kik szüreteltek, vagy más valaki?

Nem jó a darázs-fészekbe nyulni! Régi közmondás t. Juda kolléga. Ön, kivel és mivel sem törődve csak támad — nem gondolván meg azt, hogy szirtre is akadhat a melyen hajója gyenge tojáshejként izzé porrá törhet.

Rövid idő óta egy ily támadása bizonyos szövetkezet ellen — bár feltehető hogy ez ügyben nem a legvégső, — de már is ellenkező eredményt szült. Ime! itt a másik, — a mi tavaly sikerült — hja! de a tavalyi termés is jobban ütött ki mint az ideai . . .

Furesa planéták járnak! Nyilvánvaló hogy az idén a szüret sem üt ki úgy, mint tavaly. (Elég baj!) Drága lesz a bor. Mint halljuk kormányunk be áll korcsmárosnak. Alapos kilátásunk van tehát, hogy maholnap ha olesőbb bort nem is, de kevesebbet iszunk mint eddig. Ebből is kitetszik kormányunk atyáskodó jó indulata. Ez által legalább utját szegi az iszákosság, a mi anynyi rosznak kűtfeje.

Mert bizony ha az ember kissé berug nem tudja előre megmondani, hogy mire fejlődik dolga. El kell készülvén lenni mindenre. Még a „*Gott erhalté*“-t is megújja az ember. Kivált ha az másfél óráig tart. De a mi sok, az rendszeren meg szokott ártani.

Bezzeg furesán néz majd a Tyatya, ha ezután pálinka és bor helyett egy liter vizet parancsolunk. No de ő csak nem fogja felemelni a bor árát? . . .

A „Tanárok szüretje“ már meg volt. Csodálatos! A mint mondják, az amúgy is savanyú szőlőt *sajtóperen* fogják kipréselni. Aligha keserű nem lesz az a bor annak a ki majd megiszsa!

A szegény diákoknak is bőven kijutott a mustjából. —

Hiába! szüretkor így szokott az lenni!

HETI HIREK.

Megyénk főispánja Gróf Szapáry István egy előre bocsájtott sürgöny után folyó hó 17-én városunkba érkezett s 18-ig városunkban időzött. Sorba vette a pénztárakat, közigazgatási és rendőri ügyeket, naplókat és nyilvántartásokat. A rendőr kapitányi hivatalban kérdést intézett Székér főkapitányhoz a bírság pénzekre vonatkozólag, tudakozta a jelenleg kéznél lévő összeget, mire a főkapitány azon kijelentésére hogy jelenleg körül 139 frt van a kézi pénztárban, megkérdezte hol tartja annak kulcsát? Saját szemei előtt felolvasztatván az összeget nemcsak teljes meglepedését nyilvánította, hanem a cselédügynél Székér r. kapitány által behozott külön fejlapok általi nyilvántartás módszere, mely pótolja a fővárosi bejelentési hivatalt különösen megnyerte tetszését. Ezután átvizsgálta a kezelési jegyzőkönyveket, megyei alapokat, kirándult a szigetre s a téglatelepet is meg szemlélte. Meglátogatta az iskolákat s a tüzifecskendők iránt is kérdésközlött. Kiemelendő ez alkalommal, hogy botjával még a lajtokat is megkopogtatta valjon van-e bennük víz? 18-án délben a vizsgálat eredményével tökéletesen megelégedve haza utazott.

Hét halasi fiú a papi vizsgán. A duanelléki ev. ref. egyházközség lelkész vizsgáló bizottsága előtt folyó hó 11-től 14-ig tartott lelkészi vizsgák alkalmával a halasi fiúk közül heten jelentek meg. Névszerint papi vizsgát tettek: Hamar Andor, Liptay Imre, Thorma József és Bíró Mihály segéd lelkészek Kápláni vizsgát tettek: Kovács József és Szabó Sándor papjelöltek; alapvizsgát pedig Hamar István theologus. Úgy városunknak mint az illetőknek nem kis dicséretre válik, hogy az egész egyház kerületből jelentkezett 36 vizsgáló közül a 7 halasifi jó sikerrel vizsgázott.

A halasi gymn. tanárikar a „Halasi Híradó“-nak „Tanárok szüretje“ című cikkjére válaszul folyó évi szeptember 11-diki ülésének jegyzőkönyvéből kivonatol bocsátott közre, melynek szelid hangja eléggé jellemzi a népnevelés szerény férfait, kik még akkor is elég gyengédek tudnak lenni, midőn nemcsak egyéni, de tanári tekintélyük is a legkíméletlenebbül meg lett huzalozva. — Reméljük, hogy a foganatba veendő törvényes lépések meghozandják eredményüket, de mikor? A mai sajtóbírói eljárás mellett feltehető, hogy a jelenleg kezeik alatt levő tanulók, kik a tanárikar ellen szórt vádakkal fül-és szemtanúi voltak, addigra szakállas, házas férfiak lesznek.

Öngyilkosság. Nyiry Imre kalaposmester gazdaszonya bábolnai illetőségű Simonovics Elekne szül. Führenkranz Mária hétfőn gyufaodatot iván csütörtökre iszonyú kínok között kisenvedett. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Tüz. Palásty Jánosnak szölejében levő lakóháza folyó hó 17-dikén éjjel kigyulladván, teljesen leégett.

Gyilkosság bosszúból. Folyó hó 19-dikén Daczi Imre molnár a szőlőkben lakó Tóth Imre halasi lakost napszámba hívni akarván, ajtaját zárva találta. Az ablakon betekintvén, rémülve vette észre, hogy az keresztben ágyára dőlve, ütésektől eltorzult arccsal, vérhaggyva fekszik. Többeket előhíván, rátörték az ajtót. Az eléjük tárult látomány gyilkosságot konstatált: rögtön ertesítették a rendőrkapitányt, ki is Szűri biztost a helyszínre kiküldvén, a hullát a kórházba szállíttatta. Szűri a gyilkos nyomát követvén, azt Sente Józsefben fel is találta. Sente rövid vallatás után bevallá, hogy a gyilkosságot Tóth Imren — ki neki nagybátyja volt — ő követte el, mert az állítólag nem akart beleegyezni abba, hogy a meggyilkolt által már előbb az ő nevére iratott házat eladja, mindaddig, míg 300 frtot le nem fizet. — Minő lelki elfásultság kelhet ahhoz, hogy egy unokaöcs nagybátyjával szemben ily borzasztó vérengzésre képes legyen!

Ki él tovább, a nős vagy nőtelen? Hogy a nős férfiak hosszabb életűek a nőtleneknél, az oly igazság, melyet tagadni nem lehet. Csillard, a híres francia utazó és tudós beszéli, hogy Afrikában egy Sionak nevű városkára akadt, melyben csupán házas emberek tüntek meg, és ezek között igen sok vén embert talált. Kínában is nagyon megszorítják a legényembereket. Ott az a szokás uralkodik, hogy a ki 24 éves koráig nem nősül, azt a városban dobszó mellett körülhuzozolják — büntetésül. Ezt aztán koronként ismétlik mindaddig, míg a számandó áldozat el nem szánja magát a házasságra. Babilonia, Ázsiának egykor leggazdagabb kereskedő-tartomány, szigorúan meghagyta az ifjaknak a nősülést. A szép szüzeket drága kincsen elárverezték és a befolyó összeget a kevésbé szép leányok kiházásására fordították, így aztán könnyen elkelték. És mindez csak azért történt, mert belátták, hogy a nős ember hosszabb ideig él, mint a nőtlen.

A szabadkai negyedmillió lopás tettesei a vizsgálat során körülményes beismerő vallomást tettek s elmondták a nagy lopás részleteit. E vallomások szerint az 1886. október 29. és 30-dika közötti éjjel

Madeczki Antal, Juhász Zsigmond Mihály, Juhász Zsigmond János és a főczinkos: Vucsetics Imre éjjeli 11 órakor a szabadkai nagy templom építkezéséről szerzett nagy létra segítségével az istálló tűzfalán és tetőjén át behatoltak a Geiger-féle egyemeletes ház udvarára, a mely a város kellő közepén, a törvényszék és járásbíróház épületeinek közvetlen közelében fekszik. Az üzleti irodának a kapuboltozat alatt levő ajtaját alkuleszal felnyitották s az ott talált 3—4 métermázsas súlyú vaspénztárt leemelték s föltették az udvaron talált s a Geiger tulajdonát képező vaslőcsös szekérre oly módon, hogy a szekér hátulsó kerekeit kiszedték s az így lebuktatott kocsi emelték rá a kasszát. Ezután alkuleszal kinyitották a kaput s azon kivontatták a drága zsákmánnyal terhelt szekeret az utcára. Egyik, a törvényszéki épület mellett levő sikátorból ekkorra már előhajtott két büntárs egy kétfogatú szekérrel, mert eredetileg ezen akarták elszállítani a lopott kasszát. Ennek a szekérnek a saroglyájához kötötték a terhes kocsi s azután kihajtották a városból a zombori kapun, mely aznap csudálatos módon már nyitva volt. Az egész munka éjjeli 11 órától éjféli 2 óráig tartott. Mig a négy főczinkos az irodában dolgozott, az alatt az utcán az értelmi bünszerző, Maczonka Györgyné őrt állott. A zsákmánnyal a városból kijutván, a napnyugati ugark 6-dik és 7-dik dűlője közt állapodtak meg, a pénztárt leemelték a kocsiról s a velük hozott kalapáccsokkal és fejszékkel feltörték. Azután a mintegy 250—270,000 forint készpénzt kivették a kasszából. Harmadnap akadt egy jómódú szabadkai gazdaember a szétrombolt üres kasszára s a tolvajok által benne hagyott értékpapirokra.

Cserebogár-kalap. Budapestnek van Cserebogár Jósikája, Berlinnek pedig Cserebogár-kalapja, mely egy fridrich-strassei kirakat előtt folyton összecsodítja a berlini közönséget. Ez a csodálatos jószág egy elől hirtelen fölesapott Rembraudt-kalap, melynek alsó karimája barna szalmából, felső része pedig sárga szalmából van fonva. Az egész tetejét fátöl takarja, míg egyik oldalát orgona-galy díszíti, melyen tíz jól megtermett cserebogár sárgul. Ha divatba jó nálunk is ez a fura kalap, másképp enekeljük azt a régi jó nótát: „Cserebogár, sárga cserebogár... A „masamód“ kontóddal ne üldözzön már!”

Pálinkagyász. Bánffy-Hunyadról érkezik az első gyászszertartás szomorú híre. A pálinkát, melynek adóját szept. 1-től tetemesen fölszigázták, temette el az ottani gyászoló közönség. Egy asztalos kis koporsót csinált, amelyben egy félliteres üveg szesszel megtöltve fektült szomorúan, némán. A koporsó tetején, nagyság szerint sorakozva, több szilvóriummal telt üveg volt felállítva. A koporsó baloldalán pedig ökölnyi nagyságú betűkkel e felirat volt olvasható:

„Tisza Kálmán pálinkája
Nyugszik szomorú sírjába.“

A koporsó jobb oldalán egy hordó állott: rajta csap, alatta nagyság szerint több mérő eszköz. A hordó felett Tisza Kálmán feje volt látható mosolygó, elégtelt arccsal, de vele szemközt egy kéz, a mely fűgét mutat a nagy úr felé. A koporsót megható ezermóniák közt helyezte a gyászoló közönség örök nyugalomra.

Időjárás krónika. Egy szorgalmas statisztikus kimutatta, hogy az idei nyár még korántsem tartozik a legkedvezőtlenebbek közé, és állításának igazolásul felhozta a következő érdekes adatokat: 1315-ben május közepétől az év végeig mindennap esett. 1401-ben márczius közepétől szeptember végeig folyton szakadt az eső. 1405-ben augusztus elejétől egész 1406 ujév napjáig esős idő volt. 1468-ban aratás idején annyit volt az eső, hogy a gabonát nem tudták

learatni. Az 1579-dik év oly nedves volt, hogy az utakat czölöpökkel kellett kirakni, hogy a gabonát behordhassák. 1585-ben az esőzések következtében a gabonát csak télen, szánkókkal hordhatták be. 1588-ban nyáron és ősszel 23 hétig esett 1617-ben oly bőven esett az eső, hogy a mélyebb vidékekben valóságos tavak képződtek. 1560-ban pünkösdtől késő őszig szakadt az eső, mely a gabonát elrohasztotta. 1751-ben a nyár és ősz viharos és esős volt, s csak októberben fordult jobbra az időjárás. 1790-ben június közepétől szeptember elejéig szakadatlanul esett.

Fővárosi piacziarak.

Budapest, 1888. szeptember 20. A buza-üzlet ma lanyha irányt követett. — Mérsékelt kínálat és gyenge vételkudv mellett mintegy 20,000 métermázsas adatott el átlag 5 krral olcsóbb áron métermázsánként. — Egyéb gabonamemeken változatlan irány és változatlan áruk mellett csekély üzlet volt.

Buza: tiszavidéki 78—81 klg. 740—760 frt, pestmegyei 735—755 frt, bácskai 740—760 frt, magyar északvidéki 725—745 frt.

Rozs 70—72 klg. 545—565 frt.

Árpa: takarmány 60—60 klg. 535—575 frt. Sörfőzdéi 64—66 klg. 785—9— frt.

Zab: 39—41 klg. 510—550 frt.

Tengeri: bánsági 75 klg. 615—620 frt. Másnemű 73 klg. 605—610 frt.

Köles: 520—550 frt.

Repeze: új káposzta 12—1350 frt, bánsági 1175—13— frt.

Marhavásár. A mai vásáron állott 4566 nagy és 460 apró marha; bika darabja 80—180 frt, ökör párja 170—290 frt, bivaly párja 105—155 frt, tehén párja 110—170 frt, borjú darabja 13—16 frt.

Sertés üzlet. A forgalom élénk. Magyar öreg nehéz 48—49 frt, fiatal nehéz 50—50½ frt, közönséges szedett nehéz 48—49 frt, közép 48—49 frt, könnyű 47½—48½ frt. — Sertés letszám szeptem. 19-én 107,232 darab.

Pénznemek. Cs. kir. vert arany 575—580 frt, cs. kir. körmezői arany 568—573 frt. Osztr-magyar 8 frtos arany 962—965 frt, 20 frankos arany 962 965 frt. — Német birodalmi bankjegy 100 márkányi 5955—5975 frt.

Vasúti menetrend.

Budapest felé:		Szabadka felé:	
Gyorsvonat délelőtt 10 ó. 31 p.	Személyvonat déli 12 ó. 02 p.	Gyorsvonat délután 3 ó. 33 p.	Gyorsvonat délután 5 ó. 28 p.
Vegyesvonat éjjel 1 ó. 01 p.	Vegyesvonat éjjel 3 ó. 30 p.		
Csatlakozás Kis-Körösön Kalocsa felé:			
Délelőtt 11 óra 37 perc. — Délután 5 óra 5 perc.			
Vasúti szállítási díjak.			
Szemes } 50 m/m. 26 frt 99 kr.	Bor . . . 100 m/m. 46 frt 59 kr.		
Gabona } 100 „ 45 „ 59 „	Kőszén 100 „ 27 „ 49 „		
Szarvas marha és sertés a feladásra kerülő darabszám és szabvány súly alapján számítatik.			

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

VANISS KÁROLY.

Üzlet eladás.

A városháza átellenében lévő Nyáry Ferencz-féle 8 gymnáziumi osztályra berendezett

könyv-, papír-, író- és rajzszer kereskedés, könyvkötéssel

s a hozzátartozó eszközökkel

dohánytőzsde és bélyegárudával

együtt, a volt birtokos elhalálozása folytán szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni a tulajdonosnő

özv. Nyáry Ferenczné asszonynál.